Denetimin Fonksiyonlar? Envanteri

RECOMMENDED CITATION

memjavad (2026). *Denetimin Fonksiyonlar? Envanteri*. Turkish Psychological Scales. Retrieved from https://tr-scales.arabpsychology.com/?p=19631

ARABPSYCHOLOGY.COM

Özet

Denetimin Fonksiyonlar? Envanteri, ?enol ?arlak taraf?ndan 2009 y?l?nda geli?tirilmi? bir ölçektir. Bu envanter, ortaö?retim kurumlar?nda görevli olan yönetici ve ö?retmenlerin, e?itimsel denetim süreçlerinin temel fonksiyonlar?na (Geli?tirme, De?erlendirme ve Liderlik) yönelik alg? ve beklenti düzeylerini ölçmeyi amaçlamaktad?r. Toplam 51 maddeden olu?an ve 5'li Likert tipi derecelendirme kullan?lan bu ölçek, e?itim yönetimi alan?ndaki denetim rollerinin etkinli?ini de?erlendirmek için güçlü psikometrik özellikler sunmaktad?r. Ölçe?in güvenirlik katsay?s? (Cronbach's Alpha) 0,98 gibi yüksek bir de?erde saptanm??t?r.

Anahtar Kelimeler

Denetimin Fonksiyonlar?, E?itim Yönetimi, Okul Denetimi, Cronbach's Alpha, Faktör Yükü, Ortaö?retim, Liderlik, De?erlendirme, Geli?tirme.

Yazarlar

?enol ?arlak

Amaç

Denetimin Fonksiyonlar? Envanteri, özellikle e?itim bilimleri ve yönetim alan?ndaki ara?t?rmalarda kullan?lmak üzere geli?tirilmi?tir. Temel amac?, ortaö?retim kurumlar?nda görev yapan yöneticiler ile ö?retmenlerin, e?itimsel denetim faaliyetlerinin yerine getirilmesi s?ras?nda hangi fonksiyonlara öncelik verdiklerine dair alg?lar?n? ve beklentilerini saptamakt?r. Bu fonksiyonlar, Geli?tirme, De?erlendirme ve Liderlik boyutlar? alt?nda incelenmektedir. Ölçek, mevcut denetim uygulamalar?n?n niteli?ini ve iyile?tirilmesi gereken alanlar? belirlemede önemli bir araç görevi görür.

Ölçe?in geli?tirilme süreci, denetimin geleneksel rollerinden modern e?itim yakla??mlar?na do?ru evrilen fonksiyonlar?n? kapsayacak ?ekilde tasarlanm??t?r. Böylece, denetimin sadece bir kontrol mekanizmas? olmaktan ç?k?p, profesyonel geli?im ve liderlik arac? olarak nas?l alg?land???n? ölçme yetene?ine sahiptir.

Yap? (Ölçülen Yap?)

Ölçek, e?itimsel denetim fonksiyonlar?n?n alg?lanan düzeylerini ölçen üç temel alt boyuttan olu?an çok boyutlu bir yap?y? temsil etmektedir. Bu yap?lar ve madde say?lar? a?a??da listelenmi?tir:

Geli?tirme Boyutu: (14 madde) Ö?retmenlerin mesleki geli?imine katk? sa?layan, e?itim kalitesini

ARABPSYCHOLOGY.COM

art?rmaya yönelik destekleyici denetim faaliyetlerini ölçer.
De?erlendirme Boyutu: (11 madde) Ö?retim süreçlerinin ve performans?n standartlara uygunlu?unu belirlemeye yönelik ölçme ve yarg?lama faaliyetlerini ölçer.
Liderlik Boyutu: (11 madde) Denetimin, okul vizyonunu belirleme, yenilikleri te?vik etme ve motivasyonu sa?lama gibi yönetsel ve pedagojik liderlik rollerini ölçer.

Envanter, bu üç ana boyut arac?l???yla, denetimin sadece idari zorunluluklar çerçevesinde de?il, ayn? zamanda e?itimsel iyile?me ve kurumsal kültürün geli?tirilmesi ba?lam?nda nas?l alg?land???n? ortaya koyar.

Geçerlik

Ölçe?in yap? geçerli?ini belirlemek amac?yla KMO ve Bartlett analizleri yap?lm??t?r. Bu analizler, toplanan verilerin aç?klay?c? Faktör Analizi için uygun oldu?unu göstermi?tir.

Aç?klay?c? Faktör Analizi sonucunda, ölçe?in alg?lardan elde edilen üç faktörlü yap?s? belirlenmi?tir. Bu üç faktörün toplam varyans? aç?klama oran? %56,36 olarak saptanm??t?r. Alt boyutlara ait madde yük de?erleri, maddelerin ilgili faktörü temsil etme gücünü göstermektedir:

Geli?tirme Boyutu: Madde yük de?erleri 0,751 ile 0,605 aras?nda de?i?mektedir.
De?erlendirme Boyutu: Madde yük de?erleri 0,762 ile 0,517 aras?nda de?i?mektedir.
Liderlik Boyutu: Madde yük de?erleri 0,723 ile 0,554 aras?nda de?i?mektedir.

Bu yük de?erleri, maddelerin teorik olarak öngörülen boyutlar alt?nda yeterli düzeyde grupland???n? ve ölçe?in yap? geçerli?ine sahip oldu?unu kan?tlamaktad?r.

Güvenirlik

Denetimin Fonksiyonlar? Envanterinin iç tutarl?l???n? de?erlendirmek için güvenirlik analizleri yap?lm??t?r. Güvenirlik analizleri sonucunda elde edilen toplam test korelasyonu (iç tutarl?l?k katsay?s?), Cronbach's Alpha de?eri r=0,98 olarak belirlenmi?tir. Bu de?er, ölçe?in mükemmele yak?n bir iç tutarl?l??a sahip oldu?unu ve farkl? ölçümlerde tutarl? sonuçlar verece?ini göstermektedir.

Ayr?ca, güvenirlik analizleri s?ras?nda alt boyutlara ait madde yük de?erleri a?a??daki aral?klarda bulunmu?tur:

Geli?tirme Boyutu: Madde yük de?erleri 0,735 ile 0,590 aras?nda de?i?mektedir.
De?erlendirme Boyutu: Madde yük de?erleri 0,757 ile 0,473 aras?nda de?i?mektedir.
Liderlik Boyutu: Madde yük de?erleri 0,764 ile 0,584 aras?nda de?i?mektedir.

Yüksek Cronbach's Alpha katsay?s? ve güçlü madde yükleri, envanterin ölçmek istedi?i yap?lar?

ARABPSYCHOLOGY.COM

yüksek düzeyde güvenilirlikle ölçtü?ünü do?rulamaktad?r.

Faktör Analizi

Ölçe?in boyut yap?s?n? ortaya ç?karmak amac?yla Aç?klay?c? Faktör Analizi (AFA) kullan?lm??t?r. Analiz öncesinde veri setinin faktörle?tirme için uygunlu?unu kontrol etmek üzere KMO ve Bartlett analizleri uygulanm??t?r.

Analiz sonucunda, ölçe?in teorik beklentilerle uyumlu olarak üç ana faktörden olu?tu?u tespit edilmi?tir: Geli?tirme, De?erlendirme ve Liderlik. Bu üç faktör, ölçekteki toplam varyans?n %56,36's?n? aç?klamaktad?r. Bu oran, sosyal bilimler ara?t?rmalar? için kabul edilebilir ve güçlü bir aç?klama düzeyini ifade etmektedir. Faktör yüklerinin yüksekli?i, her bir maddenin kendi boyutuna güçlü bir ?ekilde katk?da bulundu?unu göstermi?tir.

Enstrüman

Test Çe?idi: Geli?tirme

Format: 5'li Likert Tipi Derecelendirme (1=Hiçbir zaman - 5= Her zaman)

Mevcut Dil: Türkçe

Popülasyon Grubu: Ortaö?retim kurumlar?nda görevli Yönetici ve Ö?retmenler

Ya? Grubu: Yeti?kin (Çal??an Profesyoneller)

Popülasyon Detaylar?: Türkiye Cumhuriyeti Milli E?itim Bakanl???na ba?l? ortaö?retim kurumlar?nda görev yapan e?itim personeli.

Test Metodolojisi: Öz Bildirim Envanteri

Anahtar Kelimeler

Denetim Fonksiyonlar?, E?itim Denetimi, Denetim Alg?s?, Yüksek Lisans Tezi, ?enol ?arlak, E?itimde Liderlik, Faktör Yükleri.

Yazarlar

Yazar ORCID Tan?mlay?c?s?: Bilgi mevcut de?ildir.

Kurumsal E-posta Adresleri: Bilgi mevcut de?ildir.

Yaz??ma Adresi: senolsarlak@hotmail.com.tr

ARABPSYCHOLOGY.COM

?zinler, Ücret ve Test Y?l?

Bu envanter, ?enol ?arlak'?n 2009 y?l?nda tamamlad??? yüksek lisans tezi kapsam?nda geli?tirilmi?tir. Kullan?m izinleri ve telif haklar?, sorumlu yazar ve ilgili üniversite (Akdeniz Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü) taraf?ndan belirlenmektedir. Ticari olmayan akademik kullan?mlar için yazar ile ileti?ime geçilmesi önerilir.

Tez çal??mas?n?n orijinal ba?lant?s? YÖK Ulusal Tez Merkezi üzerinden eri?ilebilir: tez.yok.gov.tr

Kaynaklar

?arlak, ?. (2009). *Ortaö?retim kurumlar?nda görevli yönetici ve ö?retmenlerin denetimin fonksiyonlar?na ili?kin alg? ve beklenti düzeyleri.* (Yüksek lisans tezi). Akdeniz Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Antalya.

Ölçe?in orijinal PDF dosyas? a?a??daki ba?lant?dan indirilebilir: denetimin-fonksiyonlari-envanteri-toad.pdf

Denetimin Fonksiyonlar? Envanterinin Maddeleri

ÖNEML?: A?a??daki ölçek maddeleri orijinal dillerinde korunmu? olup hiçbir ?ekilde de?i?tirilmemi?tir.

Toplam 51 madde ve 3 alt boyuttan olu?maktad?r.

Geli?tirme (14 madde)
De?erlendirme (11 madde)
Liderlik (11 madde)

ARABPSYCHOLOGY.COM